

Sygn. akt I PK 68/10

**WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Dnia 3 września 2010 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Zbigniew Myszka (przewodniczący)

SSN Jerzy Kwaśniewski (sprawozdawca)

SSN Romualda Spyt

w sprawie z powództwa Joanny Z.

przeciwko Prokuraturze Okręgowej

o przywrócenie do pracy na poprzednie warunki pracy i płacy,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń

Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 3 września 2010 r.,

skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i
Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 18 grudnia 2009 r.,

**uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi
Okręgowemu - Sądowi Pracy i Ubezpieczeń Społecznych do
ponownego rozpoznania i orzeczenia o kosztach postępowania
kasacyjnego.**

Uzasadnienie

Wyrokiem z dnia 18 grudnia 2009 r. Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację pozwanej Prokuratury Okręgowej od wyroku Sądu Rejonowego – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 20 października 2009 r. przywracającego powódkę Joannę Z. do pracy na poprzednie warunki pracy i płacy. Sąd drugiej instancji podzielił podstawę faktyczną oraz podstawę prawną zaskarżonego wyroku Sądu pierwszej instancji.

Stan faktyczny sprawy był następujący. Powódka Joanna Z. z dniem 1 lipca 1996 r. na podstawie art. 10 ust. 1 b ustawy z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych została mianowana na stanowisko kierownika sekretariatu Prokuratury Wojewódzkiej. W akcie mianowania ustalono wysokość wynagrodzenia zasadniczego oraz wysokość dodatku funkcyjnego. W związku z wejściem w życie z dniem 18 lipca 2008 r. rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 30 czerwca 2008 r. w sprawie stanowisk i szczegółowych zasad wynagradzania urzędników i innych pracowników sądów i prokuratury oraz odbywania stażu urzędniczego (Dz.U. Nr 117, poz. 742; dalej: „rozporządzenie w sprawie stanowisk”), porozumieniem stron z dnia 15 września 2008 r. pozwany zmienił powódce treść stosunku pracy i zatrudnił ją na stanowisku starszego inspektora Prokuratury Okręgowej. Jednocześnie powódce powierzono na czas nieoznaczony pełnienie funkcji kierownika sekretariatu Prokuratury Okręgowej i przyznano dodatek funkcyjny w oparciu o mnożnik 0,7 odnoszony do najniższego wynagrodzenia zasadniczego. W dniu 30 września 2008 r. na mocy porozumienia stron dokonano kolejnej zmiany treści stosunku pracy, określając zatrudnienie powódki na stanowisku referendarza. W dniu 27 lutego 2009 r. na podstawie § 4 ust. 3 a contrario rozporządzenia w sprawie stanowisk odwołano powódkę z dniem 28 lutego 2009 r. z pełnienia powierzonej funkcji kierownika sekretariatu Prokuratury Okręgowej oraz cofnięto jej dodatek funkcyjny.

Sąd drugiej instancji ustalił, że powódka od 1 lipca 1996 r. jest pracownikiem mianowanym na podstawie ustawy z 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych (Dz.U. z 2001 r. Nr 86, poz. 953 ze zm.). Ustawa o pracownikach

urzędów państwowych gwarantuje pracownikowi mianowanemu szczególną ochronę przed rozwiązaniem stosunku pracy, jak również zmianę warunków zatrudnienia ustalonych aktem mianowania. Przeniesienie powódki na inne stanowisko niż określone w akcie mianowania, mogło nastąpić tylko na podstawie ustawy o pracownikach urzędów państwowych. Art. 10 tej ustawy enumeratywnie wymienia kiedy, w jakich okolicznościach i na jaki okres można urzędnikowi państwowemu powierzyć wykonywanie pracy innej niż określonej w akcie mianowania, bądź przenieść go na inne stanowisko służbowe. Urzędnika państwowego można przenieść na inne stanowisko w razie reorganizacji urzędu (art. 10 ust. 1 a), bądź jeżeli jest to konieczne ze względu na szczególne potrzeby urzędu z zachowaniem równorzędnego wynagrodzenia (art. 10 ust. 1 b). Sąd drugiej instancji przyjął, że skoro w Prokuraturze nie nastąpiła reorganizacja urzędu, to pozwany powinien wykazać przesłanki określone w art. 10 ust. 1 b – szczególne potrzeby urzędu, które uzasadniałyby przeniesienie powódki na stanowisko referendarza i pozbawienie jej prawa do dodatku funkcyjnego. Sąd drugiej instancji podzielił stanowisko Sądu pierwszej instancji, że pozwany nie przedstawił okoliczności i przyczyn, które wyczerpują pojęcie szczególnych potrzeb urzędu w rozumieniu art. 10 ust. 1b ustawy o pracownikach urzędów państwowych.

Sąd drugiej instancji nie podzielił stanowiska pozwanego, że w 2008 r. doszło do wzajemnego porozumienia pomiędzy stronami i modyfikacji stosunku pracy powódki. Rozporządzenie z dnia 30 czerwca 2008 r. w sprawie stanowisk zostało wydane na podstawie art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o pracownikach sądów i prokuratury (Dz.U. Nr 162, poz. 1125 ze zm.) i regulowało kwestie związane z określeniem stanowisk, kwalifikacji pracowników, zasad wynagradzania i odbywania stażu urzędniczego. Rozporządzenie to nie reguluje kwestii przenoszenia urzędnika na inne stanowisko, ponieważ ta sfera nadal podlega przepisom ustawy o pracownikach urzędów państwowych. Rozporządzenie wprowadziło inne nazewnictwo stanowisk w sądach i prokuraturach.

Sąd drugiej instancji uznał, że „Porozumienie stron zmieniające treść umowy o pracę” z 15 września 2008 r., zmienia umowę zawartą dnia 22 sierpnia 1986 r., gdy powódka była zatrudniona jako starszy referent w Prokuraturze Rejonowej.

Kolejne porozumienie z 30 września 2008 r. i propozycja pracy na stanowisku referendarza dotyczy zmiany umowy o pracę zawartej w dniu 15 grudnia 1994 r. Z dwóch porozumień zawartych w odstępie 2 tygodni wynika, że pozwany zmieniał dwie różne umowy o pracę i trudno ustalić, jaka umowa tak naprawdę została zmieniona w drodze porozumienia stron na podstawie rozporządzenia z 30 czerwca 2008 r. Zdaniem Sądu drugiej instancji nie doszło do zmiany w drodze porozumienia stron warunków pracy ustalonych aktem mianowania z dnia 1 lipca 1996 r., ponieważ spisane między stronami porozumienia dotyczą umowy z dnia 22 sierpnia 1986 r. (§ 2 porozumień) a nie stanowiska kierownika sekretariatu.

Sąd drugiej instancji nie podzielił poglądu pozwanego, że rozporządzenie z 30 czerwca 2008 r. zmierzało do celowego rozdzielenia stanowisk i pełnionych funkcji, co umożliwia prowadzenie elastyczniejszej polityki kadrowej. Wprawdzie § 4 ust. 3 rozporządzenia zawiera pojęcie powierzenia pełnienia funkcji, ale przepis ten dotyczy załącznika nr 4 do rozporządzenia, a ten zawiera jedynie tabele mnożników służących do ustalenia wysokości dodatku z tytułu zajmowanego stanowiska lub pełnionej funkcji, przysługującego urzędnikom i innym pracownikom sądów i prokuratury; § 4 ust. 3 rozporządzenia (wraz z załącznikiem Nr 4) nie stworzył podstawy do zmiany stanowiska powódki przez wyodrębnienie funkcji kierownika sekretariatu. Rozporządzenie jako akt prawny niższego rzędu, wydany na podstawie delegacji ustawowej, nie może regulować treści stosunku pracy mianowanego urzędnika państwowego. Ustawa z 18 grudnia 1998 r. o pracownikach sądów i prokuratury (Dz.U. Nr 162 poz. 1125) na podstawie której (art. 14 ust. 1) zostało wydane rozporządzenie ustalające prawa i obowiązki urzędników w jednostkach prokuratury, w art. 18 stanowi, że w sprawach nie uregulowanych ustawą stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych. Wobec tego jeżeli ustawa z 18 grudnia 1998 r. o pracownikach sądów i prokuratury nie zawiera przepisów dotyczących zmiany warunków zatrudnienia urzędnika państwowego, zmiana taka może nastąpić wyłącznie na podstawie art. 10 ust. 1 b ustawy z 1982 r., czyli w przypadku szczególnych potrzeb urzędu, a tych pozwany nie wykazał.

Powyższy wyrok Sądu Okręgowego zaskarżyła w całości skargą kasacyjną strona pozwana. Skargę oparto na obydwu podstawach (art. 398³ § 1 pkt 1 i 2

k.p.c.). W ramach podstawy naruszenie przepisów prawa materialnego (art. 398³ § 1 pkt 1 k.p.c.) zarzucono:

niewłaściwe zastosowanie art. 10 ust. 1 b ustawy z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych (Dz.U. z 2001 r. Nr 86, poz. 953 ze zm.);
 błędną wykładnię art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o pracownikach sądu i prokuratury (Dz.U. Nr 162, poz. 1125 ze zm.) w związku z § 4 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 30 czerwca 2008 r. w sprawie stanowisk i szczegółowych zasad wynagradzania urzędników i innych pracowników sądów i prokuratury oraz odbywania stażu urzędniczego (Dz.U. Nr 117, poz. 742) przez przyjęcie, że pojęcie stanowisko występujące w tych przepisach obejmuje jedynie określenie “pozycji w hierarchii urzędniczej” i nie odpowiada pojęciu stanowiska w rozumieniu pozostałych przepisów prawa pracy, które swoim zakresem dodatkowo obejmuje również pełnioną przez pracownika funkcję.

W ramach podstawy drugiej zarzucono nieważność postępowania z uwagi na niedopuszczalność drogi sądowej na podstawie art. 379 pkt 1 k.p.c. w związku z art. 38 § 1 i art. 39 ustawy z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych stosowanymi odpowiednio na podstawie art. 18 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o pracownikach sądów i prokuratury (Dz.U. Nr 162, poz. 1125 ze zm.). W uzasadnieniu tej podstawy podniesiono, że niedopuszczalne było rozpoznanie żądania powódki na drodze postępowania sądowego, ponieważ do powódki jako mianowanego urzędnika prokuratury na podstawie art. 18 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o pracownikach sądów i prokuratury miały zastosowanie przepisy art. 38 § 1 oraz art. 39 ustawy z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych. Skarżąca powołała się na postanowienie Kolegium Kompetencyjnego przy Sądzie Najwyższym z dnia 3 kwietnia 1996 r., III PO 7/96 - OSNP 1996/19/294. Z uzasadnienia powyższego postanowienia wynika, że pracownikowi mianowanemu nie przysługiwała droga sądowa a jedynie droga postępowania administracyjnego. Żądanie powódki sformułowane w pozwie i podtrzymywane w toku całego postępowania dotyczyło uznania za bezskuteczne przeniesienia na inne stanowisko, a więc swoim zakresem pokrywało się z dyspozycją art. 38 § 1 ustawy z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów

państwowych, zgodnie z którym w sprawach przeniesienia mianowanego urzędnika albo zlecenia mu wykonywania innej pracy, przeniesienia na niższe lub inne stanowisko przysługuje droga postępowania administracyjnego a nie postępowania sądowego. Taką koncepcję przyjęła również powódka odwołując się początkowo od decyzji Prokuratora Okręgowego do Prokuratora Apelacyjnego (odwołanie z dnia 4 marca 2008 r.) a także Prokurator Apelacyjny stwierdzając w piśmie z dnia 29 kwietnia 2009 r. dopuszczalność wniesienia odwołania na podstawie art. 38 § 1 ustawy z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych.

Uzasadniając podstawę materialnoprawną skarżąca podniosła, że Sądy obydwu instancji niewłaściwie zastosowały przepisy prawa materialnego uznając, że pojęcie stanowiska występujące w ustawie z dnia 18 grudnia 1998 r. o pracownikach sądów i prokuratury oraz w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 30 czerwca 2008 r. w sprawie stanowisk nie jest tożsame z rodzajem pracy wynikającym z umowy o pracę. W ocenie Sądów pojęcie stanowisko występujące w tych przepisach nie odpowiada pojęciu stanowiska w rozumieniu pozostałych przepisów prawa pracy, które swoim zakresem dodatkowo obejmuje również pełnioną przez pracownika funkcję a w szczególności nie jest tożsame z pojęciem stanowiska ujmowanego dla potrzeb określenia rodzaju pracy w umowie o pracę. Zdaniem skarżącej przyjęcie takiej wykładni cytowanych przepisów tj. połączenie na stałe stanowiska i pełnionej funkcji w jeden nierozzerwalny węzeł prowadzi do sytuacji, w której pracodawca taki jak sąd i prokuratura nie ma praktycznie możliwości prowadzenia polityki kadrowej dającej gwarancje najlepszego wykonywania obowiązków przez podległych pracowników. Taka interpretacja powoduje, że skoro ktoś już zostanie pracownikiem funkcyjnym a jest pracownikiem mianowanym, to jedyna możliwość wprowadzenia jakichkolwiek zmian na niekorzyść takiego pracownika możliwa jest w oparciu o przepis art. 10 ust. 1 b ustawy z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych – po wykazaniu szczególnych potrzeb urzędu. Jednak zgodnie z orzecznictwem nie będzie to możliwe ani z powodu utraty zaufania, ani nawet w przypadku negatywnej oceny pracy mianowanego urzędnika państwowego. Taka interpretacja dokonywana zwłaszcza w sytuacji pracowników pełniących określone funkcje w sądach i prokuraturach w praktyce uniemożliwia dokonanie jakichkolwiek zmian w

zakresie osób funkcyjnych. Zdaniem strony pozwanej rozwiązania przyjęte w tym rozporządzeniu zmierzały do celowego rozdzielania stanowisk i pełnionych funkcji a ich celem było umożliwienie prowadzenia elastyczniejszej polityki kadrowej. Zapewniając pracownikom mianowanym ochronę trwałości stosunku pracy w zakresie zajmowanego stanowiska i związanego z nim wynagrodzenia rozporządzenie zapewnia jednocześnie możliwość pełnienia funkcji przez najlepszych pracowników wynagradzanych za to wyższym o dodatek funkcyjny wynagrodzeniem. Przyjęcie koncepcji zaprezentowanej przez Sądy obu instancji prowadziłyby do niespotykanej w prawie pracy ochrony trwałości stosunku pracy pracownika mianowanego zarówno w stosunku do innych pracowników sądów i prokuratury (których stosunek pracy nie został nawiązany na podstawie mianowania) ale również do prokuratorów, w przypadku których pełnienie funkcji jest wyraźnie oddzielone od zajmowanego stanowiska i praktycznie w każdej chwili prokurator może być funkcji pozbawiony. Powodowałoby to nierówne traktowanie pracowników, którego nie uzasadniają żadne względy merytoryczne. Przy takiej wykładni celowościowej tego rozporządzenia naturalną konsekwencją stają się zmiany w zakresie stosunku pracy wprowadzone aneksami z dnia 15 i 30 września 2008 r. Powódka wyrażając zgodę na te zmiany zaakceptowała rozdzielanie zajmowanego stanowiska i pełnionej funkcji. Stąd w dalszej konsekwencji pozbawienie jej funkcji (a co za tym idzie dodatku funkcyjnego) nie musi się odbywać w warunkach określonych w art. 10 ust. 1 b ustawy o urzędnikach państwowych.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną powódka wniosła o odrzucenie skargi oraz o zasądzenie od strony pozwanej na rzecz powódki zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego, w tym kosztów zastępstwa prawnego, według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Bezzasadny jest zarzut nieważności postępowania, która miałaby wynikać z rozpoznania sprawy w obu instancjach przez sąd powszechny, chociaż – według poglądu skarżącego – dla dochodzenia uznania za bezskuteczne przeniesienia na

inne stanowisko powódki jako mianowanego urzędnika prokuratury wyłącznie właściwa jest droga postępowania administracyjnego z możliwością skierowania sprawy do sądu administracyjnego.

Przedstawionego w skardze poglądu nie uzasadniają powołane przepisy art. 38 § 1 i art. 39 ustawy z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych.

Sprawy o roszczenia ze stosunku pracy – niezależnie od podstawy jego nawiązania należą do sądów pracy. Wynika to z art. 242 § 1 i art. 262 § 1 k.p. oraz art. 476 § 1 pkt 1 k.p.c. Zasady właściwości sądów pracy w sprawach dotyczących roszczeń pracownika ze stosunku pracy nie przełamują przepisy szczególne dotyczące stosunku pracy mianowanych urzędników prokuratury. Nie ma w tym zakresie odmiennej regulacji ani w ustawie z dnia 18 grudnia 1998 r. o pracownikach sądów i prokuratury (Dz.U. Nr 162, poz. 1125 ze zm.), ani w podlegającej odpowiedniemu stosowaniu na podstawie art. 18 tej ustawy – ustawie z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych, co oznacza, że stosunki pracy z mianowania w takim zakresie, w jakim nie są unormowane przepisami szczególnymi, podlegają unormowaniu kodeksowemu o trybie rozstrzygania sporów ze stosunku pracy (por. art. 5 k.p.)

W związku z argumentacją skargi należy zauważyć, że wskazane w niej przepisy o pracownikach urzędów państwowych nie mogą stanowić podstawy do odstąpienia od kodeksowej zasady, bo ani w art. 38, ani tym bardziej w art. 39 tej ustawy nie ma unormowania wyłączającego „drogę” sądów pracy. Stosownie do tego ostatniego przepisu „spory o roszczenia ze stosunku pracy urzędników państwowych rozpatrywane są w trybie określonym w Kodeksie pracy”. Jest tu zatem potwierdzona kodeksowa zasada podlegania stosunków pracy ochronie przed sądami pracy. Także w art. 38 ustawy o pracownikach urzędów państwowych nie ma szczególnej regulacji ustanawiającej właściwości sądów administracyjnych. Takiego ustanowienia szczególnej właściwości sądów administracyjnych, zamiast przewidzianej w systemie prawa właściwości sądów powszechnych, w żadnym razie nie można wprowadzać wyłącznie z zawartego w art. 38 ustawy uregulowania ustanawiającego możliwość odwołania się urzędnika do kierownika organu nadrzędnego nad urzędem, w którym jest zatrudniony. Możliwość przeprowadzenia

takiego postępowania nie odnosi się do trybu ochrony sądowej, o której natomiast jednoznacznie stanowi się w powołanym wyżej art. 39 ustawy.

Skarżący bezzasadnie powołuje się na postanowienie Kolegium Kompetencyjnego przy Sądzie Najwyższym z dnia 3 kwietnia 1996 r., III PO 7/96, nie zauważając zmiany art. 38 ustawy o pracownikach urzędów państwowych wynikającej ze skreślenia ustępu drugiego tego przepisu określającego właściwość sądu administracyjnego. Skreślenie tego szczególnego określenia drogi sądu administracyjnego (art. 111 pkt 2 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o ustroju sądów administracyjnych i ustawę - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi – Dz.U. Nr 153, poz. 1271) przy zachowaniu zasady określonej w art. 39 ustawy, nie może oznaczać niczego innego jak to, że także sprawy urzędników państwowych mianowanych, o których mowa w art. 38 ustawy o pracownikach urzędów państwowych poddane są kognicji powszechnego sądu pracy (por. w tym zakresie jednoznaczną wypowiedź Naczelnego Sądu Administracyjnego wyrażoną w wyroku z dnia 11 kwietnia 2007 r. I OSK 924/06, LEX nr 362447).

Za usprawiedliwioną uznał natomiast Sąd Najwyższy pierwszą podstawę skargi kasacyjnej. Budzi zastrzeżenia ustalenie zaskarżonego wyroku, że powódka uzyskała – aktem mianowania z 1 lipca 1996 r. – stanowisko kierownika sekretariatu Prokuratury Wojewódzkiej i że stanowisko pracy tak określone podlegało pełnej ochronie w trybie przewidzianym w art. 10 ust. 1b ustawy z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych.

Z uzasadnienia zaskarżonego wyroku wynika, że akt mianowania powódki z 1 lipca 1996 r. poprzedzała umowa o pracę z dnia 22 sierpnia 1986 r. i że do tej umowy zmienionej umową z 15 grudnia 1994 r. – a nie do aktu mianowania – nawiązywały porozumienia stron zawarte w dniach 15 i 30 września 2008 r. Wskazane porozumienia stron – według dokonanych ustaleń – aktualizują na zasadzie właśnie porozumienia stron (a nie jednostronnych czynności organu

realizującego kompetencję mianowania) stanowisko pracy powódki i pełnioną przez nią funkcję. Ponadto Sąd ocenił to porozumienie jako dotyczące umowy z dnia 22 sierpnia 1986 r.

Jednakże, jeśli powódka zatrudniona jest na podstawie umowy o pracę zawartej w 1986 r. i ta umowa o pracę jest „żywym” źródłem zatrudnienia bo poddawany aktualizacji i zmianom we wrześniu 2008 r., to nie jest odpowiednio konsekwentna, a w każdym razie niedostatecznie wyjaśniona ocena Sądu, iż wszystkie istotne kwestie dotyczące warunków pracy powódki (stanowiska i funkcji) wynikają wyłącznie z aktu mianowania z roku 1996.

Oprócz wskazanej niespójności zasadniczej oceny Sądu drugiej instancji w stosunku do faktów nazbyt ogólnie przez ten Sąd ujętych, co uniemożliwia rzeczową weryfikację tej oceny, należy mieć na względzie określony kontekst prawny zatrudnienia pracowników prokuratury. Jeżeli przedmiotem oceny pozostaje mianowanie jako źródło zatrudnienia w 1996 r., to ocena znaczenia tego aktu na tle wcześniejszej umowy stron i późniejszych dwustronnych uzgodnień w formie porozumień z września 2008 r. powinna także uwzględniać – czego w uzasadnieniu wyroku nie ma – regulacje materialnoprawne, na których mianowanie mogłoby się opierać. Z tego punktu widzenia należy zauważyć, że mianowania jako źródła nawiązania stosunku pracy z urzędnikiem nie przewiduje ustawa z dnia 18 grudnia 1998 r. o pracownikach sądów i prokuratury (por. art. 4 ust. 2 tej ustawy stanowiący, że stosunek pracy z urzędnikiem nawiązuje się na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony), ale – co dla rozważanego zagadnienia bardziej istotne – mianowanie stało się już wcześniej zdeaktualizowaną formą zatrudnienia. Wynika to z ustawy z dnia 2 grudnia 1994 r. o zmianie ustawy o pracownikach urzędów państwowych (Dz.U. Nr 136, poz. 704 ze zm.), która skreśliła w ustawie z 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych jej art. 4 stanowiący źródłową podstawę nawiązywania stosunków pracy z urzędnikami państwowymi (innymi pracownikami określonymi w przewidzianym rozporządzeniu wykonawczym) aktami mianowania. Ustanawiając w art. 2 zasadę umownych stosunków pracy – ustawa zmieniająca z dnia 2 grudnia 1994 r. zapewniała jedynie określony zakres ochrony już istniejącym (nawiązanym przed wejściem w życie) stosunkom pracy na podstawie mianowania (art. 2 ust. 3). Na podobnej zasadzie oparta jest ochrona stosunków pracy nawiązanych przed wejściem w życie ustawy na podstawie mianowania według art. 22 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o pracownikach sądów i prokuratury.

Powyższe regulacje nowelizowanej ustawy z 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych oraz ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o pracownikach sądów i prokuratury wskazują na to, że stosunki pracy tak urzędników państwowych jak i urzędników prokuratury nawiązywane są na podstawie umowy o pracę, natomiast dawniej (przed regulacjami określającymi zasadę umowy o pracę) zawarte stosunki pracy na podstawie mianowania są zachowywane („pozostają w mocy”) i „mogą być zmieniane i rozwiązywane na zasadach określonych w ustawie pracownikach urzędów państwowych”. Wynika stąd, że owe dawniej zawarte, a obecnie „pozostawione w mocy” stosunki pracy zawarte na podstawie mianowania podlegają zasadniczo przepisom przewidzianym dla stosunków pracy urzędników prokuratury, a tylko w określonym zakresie (co do zmiany i rozwiązywania) podlegają zasadom określonym w ustawie o pracownikach urzędów państwowych. Istotne jest określenie sensu prawnego tej regulacji, który polega na zapewnieniu pracownikom mianowanym zachowania określonych zasad stabilizacji. Funkcjonalne znaczenie tej regulacji odnosi się zatem do zapewnienia „dawnym” pracownikom ochrony praw nabytych. Mając to na uwadze nie powinno się jednak pomijać wskazanych wyżej pozostałych aspektów regulacji. Nie należałoby w szczególności uważać, że z ochroną praw nabytych pozostawałyby w niedopuszczalnej kolizji zmiany stosunku pracy (np. w zakresie określania stanowiska pracy i funkcji) na podstawie oświadczeń woli, w tym oświadczenia woli zainteresowanego pracownika, zwłaszcza jeżeli dotyczą one nowych regulacji prawnych w sprawie stanowisk urzędników prokuratury (por. rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 30 czerwca 2008 r. – Dz.U. Nr 117, poz. 742).

Z uwzględnieniem przedstawionych wyżej okoliczności zachodzi potrzeba zbadania i wyjaśnienia – czy i w jakim zakresie, a jeżeli tak, to dlaczego – pomimo ukształtowania stanowiska pracy i powierzonej powódce funkcji – zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 30 czerwca 2008 r. oraz na podstawie porozumienia stron, powódka nadal zachowała prawo do ochrony stanowiska pracy ustalonego w akcie z 1 lipca 1996 r. na zasadach określonych w art. 10 ust. 1b ustawy z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych w związku z art. 22 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o pracownikach sądów i prokuratury.

Z powyższych przyczyn, Sąd Najwyższy uznał, że zasadny okazał się wniosek skargi kasacyjnej o uchylenie zaskarżonego wyroku w celu ponownego rozpoznania sprawy przez Sąd drugiej instancji (art. 398¹⁵ § 1 k.p.c.).